Nr 7.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning; given Stockholms slott den 19 november 1937.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning.

GUSTAF.

K. G. Westman.

Förslag
till
Lag
om ändrad lydelse av 1 § förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning.

Härigenom förordnas, att 1 § förordningen den 13 april 1883 angående förlagsinteckning[1] skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

1 §.

Utfäster den ——— jämväl gruva.

Förlagsinteckning må ock beviljas, där den som driver hotell-, pensionat- eller restaurangrörelse, i vilken under minst två månader årligen sysselsättas minst tio anställda, utfäster att hans för rörelsen avsedda lösa inventarier skola utgöra säkerhet för fordran, så ock där den som driver apoteksrörelse gör sådan utfästelse beträffande sina för rörelsen avsedda lösa inventarier och råvaror, i rörelsen frambragta alster samt övriga för rörelsen avsedda varor.

Ej må ——— ingående föremål.

Utfästelsen skall ——— rörelsen drives.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1938.

---

[1] Senaste lydelse se SFS 1935: 108.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med cheferna för social- och handelsdepartementen anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Schlyter, fråga om *inteckning i inventarier och varor, avsedda för apoteksrörelse.*

Föredraganden anför:

»Den 20 september 1934 avgåvo apotekssakkunniga av år 1931, nämligen generaldirektören N. E. Hellström, ordförande, borgmästaren G. A. Björkman, apotekaren S. J. Gullström, redaktören P. C. Jonsson, direktören K. F. Kjellander, byråchefen E. Matérn och legitimerade apotekaren L. A. E. Welander, betänkande med utredning och förslag angående sänkning av läkemedelspriserna, revision av apoteksvarustadgan m. m.[1] I betänkandet ha de sakkunniga — vilka enligt för dem givna direktiv haft att undersöka, bland annat, frågan om anskaffande av driftkapital åt apoteksinnehavare på fördelaktiga villkor, d. v. s. mot låg ränta och med mindre betungande amortering än den i många fall förekommande — till fullgörande av detta uppdrag framlagt förslag till åtgärder för ett förbilligande av apotekens krediter. Härutinnan har föreslagits *dels* införande av rätt till inteckning i vissa inventarier och varor, avsedda för apoteksrörelse, *dels ock* inrättande av ett för kreditgivning till apoteksinnehavare avsett låneinstitut. Förstnämnda fråga torde nu få upptagas till övervägande.

Såsom apoteksinrättningar anses självständiga apotek, filialapotek och medikamentsförråd men däremot icke s. k. sjukhusapotek och läkemedelsförråd. Sistnämnda utlämningsställen kunna betraktas såsom delar av apoteksinrättning. Alla de nu nämnda försäljningsformerna torde få anses innefattade under begreppet apoteksrörelse.

Enligt 5 § instruktionen för medicinalstyrelsen den 19 december 1930 (nr 441) har styrelsen att efter vederbörandes hörande besluta angående inrättande, bibehållande eller upphörande av medikamentsförråd samt hos Kungl. Maj:t föreslå anläggande av nya samt förflyttning eller upphörande av redan befintliga apoteksinrättningar av annat slag.

[1] Statens off. utredn. 1934: 35.

Innehavare av självständigt apotek utses av Kungl. Maj:t. Filialapotek är knutet till innehavaren av ett självständigt apotek, vilkens rätt till filialapoteket gäller under den tid han innehar det självständiga apoteket. I Sverige finnes för närvarande endast ett filialapotek. Medikamentsförråd skiljer sig huvudsakligen endast formellt från filialapotek. Tillstånd att hålla medikamentsförråd beviljas av medicinalstyrelsen antingen endast för viss tid, i vilket fall förnyelse av tillståndet får begäras före tidsperiodens slut, eller ock tills vidare med eller utan tidsbegränsning. Även medikamentsförråd lyder under innehavaren av ett självständigt apotek, vilken avlönar en föreståndare för detsamma, svarar för dess utgifter och uppbär dess inkomster.

Därest innehavare av apotek, som ej är utarrenderat, eller arrendator av apotek försättes i konkurs, ankommer det enligt § 14 kungörelsen den 10 juli 1914 (nr 230) på Kungl. Maj:ts prövning, huruvida privilegiet eller arrendet må av honom behållas.

Apoteksinnehavare är enligt 1 § kungörelsen den 9 oktober 1931 (nr 342) med vissa föreskrifter beträffande ordningen för övertagande av apotek m. m. skyldig att, då han tillträder apotek, inlösa dess varulager och inventarier av företrädaren. Vidare är han enligt § 8 apoteksvarustadgan den 14 november 1913 (nr 308) skyldig att hålla till salu i tillräckliga förråd i allmänhet alla i gällande farmakopé och medicinaltaxa upptagna varor. Till utrönande av att apoteksinrättningarna äro vederbörligen underhållna och försedda med goda och tillräckliga förråd av läkemedel skall enligt 5 § instruktionen för medicinalstyrelsen och styrelsens cirkulär den 19 april 1909 (bih. nr 18) regelmässigt årligen förrättas visitation å varje apoteksinrättning i riket, varjämte det åligger medicinalstyrelsen att låta inspektera ej mindre på särskild anledning visst apotek än även tid efter annan apoteksinrättningarna inom större eller mindre delar av riket.

Det i apoteksinrättning investerade kapitalet utgöres till huvudsaklig del av den lösensumma som erlagts för varulager och inventarier. Som investerat kapital torde emellertid även kunna betraktas för apoteksdriften erforderligt rörelsekapital, varmed enligt nu inom apoteksväsendet tillämpade beräkningsgrunder brukar förstås en fjärdedel av apotekets årliga kreditförsäljning jämte en fjärdedel av årshyran för apotekets lokaler. Enligt de sakkunnigas uppgifter[1] uppgick det i apoteken investerade kapitalet år 1932 till omkring 24 miljoner kronor, varav belöpte omkring 10 miljoner kronor å varulager, 11 miljoner kronor å inventarier samt 3 miljoner kronor å rörelsekapital. Enligt samma uppgifter hade 352 av rikets omkring 400 apotek den 31 december 1932 ett upplånat kapital av omkring 11 miljoner kronor och en varuskuld av omkring 3 miljoner kronor. Omkring 27 procent av ifrågavarande apotek hade icke något upplånat kapital.

Ur de sakkunnigas utlåtande må följande här återgivas.[2]

Till en början framhölls, att ett mycket väsentligt kapitalbehov erfordrades

---

[1] Jfr betänkandet sid. 203 ff.
[2] Jfr betänkandet sid. 209 ff.

vid övertagande av apotek. Vid apotek av olika storlek syntes det vid övertagandet i apoteket investerade kapitalet växla mellan 25,000 kronor och 200,000 kronor. Vid bedömandet av apoteksinnehavarnas kreditförhållanden måste uppmärksammas att de först vid jämförelsevis hög ålder, oftast över femtioårsåldern, tillträdde apotek. I regel fordrades som villkor för lån livförsäkring, ofta till minst lånets belopp. Tvånget att taga dessa höga livförsäkringar kunde räknas som en börda för den kreditsökande apoteksinnehavaren, vilken börda bleve särskilt tung därigenom att försäkringarna måste tagas vid så relativt hög ålder. Enligt de sakkunnigas mening skulle det bland annat ur denna synpunkt vara till stor fördel för apoteksväsendet, om kreditgivningen kunde så ordnas att livförsäkring icke behövde komma i fråga för nämnda ändamål. Apoteksinnehavarnas lån kunde nu betecknas såsom förhållandevis dyra. Med hänsyn till de betungande livförsäkringarna hade inom apoteksväsendet från och med år 1931 räknats med en medelränta å det investerade kapitalet av 7 procent.

Efter att ha erinrat om att förlagsinteckning ej kunde åtnjutas för apoteksrörelse, anförde de sakkunniga vidare att, enligt vad de erfarit, vid kreditgivning till apoteksinnehavare torde ha förekommit lösöreköp. Detta rättsinstitut vore emellertid föga användbart för kreditunderlättande ändamål redan av den anledningen att lösöreköp enligt förordningen den 20 november 1845 i avseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård kvarbliva, endast avsåge föremål som specificerats i köpehandlingen. Även om en jämförelsevis stor del av apoteksinventarierna vore relativt värdebeständig och ej så ofta förnyades, vore det givet att underlaget för kreditgivning på denna väg i hög grad begränsades. Med institutets nuvarande utformning och därav föranledda olägenheter kunde de sakkunniga ej finna skäl tala för ett användande i vidare omfattning av detsamma. Däremot talade enligt de sakkunnigas mening starka skäl för att, utan införande av någon särskild panträtt, tillskapa en säkerhetsrätt i apoteksrörelses lager och inventarier i anslutning till det nuvarande förlagsinteckningsinstitutet. Någon svårighet att avgränsa den rörelse, som kunde bliva föremål för förlagsinteckning, kunde icke anses föreligga. Vidare hade apoteksrörelse karaktären av en privilegierad verksamhet, som i grunden medförde en viss monopolställning, och de bestämmelser i fråga om årliga inspektioner m. m., varmed verksamheten kringgärdats, torde giva helt andra garantier i fråga om kontroll över rörelsens skötsel och hypotekets värdebeständighet än på flertalet andra områden vore möjliga att ernå. De sakkunniga kunde icke finna, att ett medgivande av rätt till förlagsinteckning i apoteksinrättnings lager och inventarier skulle medföra risker. De ansåge sig på grund därav och med hänsyn till fördelarna för apoteksväsendet av åtgärder i denna riktning böra föreslå de lagändringar som kunde föranledas av ett sådant medgivande. De sakkunniga anförde därefter:

De förändringar i förlagsinteckningsinstitutet, som 1932 års riksdag beslutade, innebure bland annat att i förordningen den 13 april 1883 angående förlagsinteckning föreskrivits, att inteckningsrätt tillkomme 'industriell rörelse för vilken i regel användes drivkraft om minst fem effektiva hästkrafter eller

ock minst tio arbetare'. Det kunde enligt de sakkunnigas mening ej vara lämpligt att göra apoteksinrättningens storlek till förutsättning för rätt att erhålla förlagsinteckning. Då apoteksrörelse som sådan ej kunde anses utgöra industriell rörelse, syntes därför i berörda förordning böra göras den ändringen, att apoteksrörelse i fråga om rätt att som säkerhet för förlag eller annan fordran nyttja viss förlagsegendom likställdes med industriell rörelse. Härvid vore att beakta, att vissa apoteksföreståndare dreve fabriksmässig tillverkning av läkemedel m. m. antingen i från apoteket skild lokal eller i apoteket. Sistnämnda företagsform representerade onekligen i vissa hänseenden en mellanform mellan industriell rörelse och apoteksrörelse. Emellertid vore det endast ett fåtal apotek, som på detta sätt vore förenade med industriell rörelse. På grund därav och då det ej syntes möta några svårigheter att i dylika fall avgöra, vilken del av inventarierna och varulagret, som erfordrades för apoteksrörelsen, och huru stor del som belöpte på den fabriksmässiga tillverkningen, kunde denna omständighet icke vara ägnad att lagtekniskt eller praktiskt vålla olägenheter.

Enligt nämnda förordning utgjorde säkerheten 'för rörelsen avsedda lösa inventarier och råvaror samt i rörelsen frambragta alster'. Tillämpad på apoteksrörelse torde denna formulering innebära, att apoteks samtliga inventarier kunde räknas såsom förlagsegendom. Av apoteks varulager kunde utan tvekan emenda (närmast att förstå såsom hemköpta varor) och preparanda (beredningar, framställda å apotek) betraktas som 'råvaror samt i rörelsen frambragta alster'. Däremot kunde starkt ifrågasättas om under denna formulering kunde föras exempelvis de fabriksframställda specialiteter och andra originalförpackningar, som apoteken hölle i lager, samt förbandsartiklar och dylikt. Då nyssnämnda varor utgjorde en väsentlig del av apotekens lager, vore det av värde att de fördes in under förlagsegendomen. Någon olägenhet av att för apoteksrörelsens del vidtaga en sådan vidgning av förlagsegendomens omfattning syntes ej föreligga. De sakkunniga föresloge därför att förlagsegendom för apoteksrörelse skulle utgöra, förutom inventarier, samtliga för apoteksrörelsen avsedda varor.

Då i övrigt de rättsregler som nu gällde i fråga om förlagsinteckning oförändrade borde kunna tillämpas även å apoteksrörelse, begränsades de sakkunnigas författningsförslag till vissa modifikationer i 1 § av 1883 års förordning.

I överensstämmelse med vad sålunda anförts framlade de sakkunniga ett förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning. Enligt detta förslag skulle första stycket av nämnda lagrum på det sätt ändras, att inteckning kunde beviljas jämväl då den, som dreve apoteksrörelse, utfäste att hans för rörelsen avsedda lösa inventarier och råvaror samt i rörelsen frambragta alster ävensom övriga för rörelsen avsedda varor skulle utgöra säkerhet för förlag eller annan fordran.

Över de sakkunnigas förslag ha efter remiss utlåtanden avgivits av *apotekarsocietetens direktion, centralstyrelsen för Sveriges apotekareförbund, centralstyrelsen för Sveriges farmacevtförbund, medicinalstyrelsen, handelskamrarna* i riket, *kommerskollegium* och *statskontoret.*

Samtliga dessa myndigheter och sammanslutningar ha tillstyrkt förslaget med undantag för ett par handelskamrar, däribland Smålands och Blekinge handelskammare, vilken — under framhållande, bland annat, att från lant-

brukarnas sida föga anslutning ägt rum till det år 1932 införda rättsinstitutet förlagsinteckning i jordbruksinventarier — förklarat sig anse ett avsteg icke böra göras från hittills i lagstiftningen vedertagna grunder, vilka icke tilläte inteckning av förlag för drivande av hantverk och handelsrörelse.

Departementschefen.

Vid övervägande av frågan om en utsträckning av förlagsinteckningsinstitutets tillämplighetsområde till att omfatta jämväl apoteksrörelse må till en början erinras, att Kungl. Maj:t den 12 oktober 1934 beslutat inhämta lagrådets utlåtande över ett inom justitiedepartementet upprättat förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § förlagsinteckningsförordningen, avseende att möjliggöra inteckning i hotell- och restauranginventarier. Enligt detta lagförslag — vilket lämnats utan anmärkning av lagrådet enligt vad därstädes hållet protokoll för den 29 oktober 1934 utvisar — skulle mellan nuvarande första och andra styckena i nämnda paragraf införas ett nytt stycke av innehåll att förlagsinteckning finge beviljas, där den som dreve hotell-, pensionat- eller restaurangrörelse av viss beskaffenhet utfäste att hans för rörelsen avsedda lösa inventarier skulle utgöra säkerhet för fordran. Vid remissen till lagrådet framhöll jag, bland annat, att i svensk rätt saknades allmänna bestämmelser enligt vilka säkerhetsrätt kunde upplåtas i lös egendom utan att ägaren avhände sig besittningen av densamma, att förefintliga specialstadganden av dylikt innehåll ej hade avseende å hotell- och restaurangrörelse, samt att lösöreköp icke utgjorde någon tillfredsställande form för tillgodoseende av det normala kreditbehov som medföljde idkandet av näring. Vad sålunda anfördes med avseende å hotell- och restaurangnäringen äger giltighet jämväl i nu förevarande fall, vartill kommer att det i apoteksrörelse investerade kapitalet till avsevärd del representeras av ett för omsättning avsett varulager, vilket alltså icke är ägnat att utgöra föremål för lösöreköp.

Då å andra sidan av de sakkunnigas utredning och de däröver avgivna utlåtandena med tydlighet torde framgå att ett starkt kreditbehov förefinnes inom apoteksnäringen, måste det te sig såsom ett önskemål att för denna betydelsefulla och omfattande näringsgren beredas tillfredsställande möjligheter att tillgodose detta behov.

Såsom skäl mot den föreslagna lagstiftningen har från en handelskammares sida åberopats, att den nya säkerhetsrätten skulle bliva av endast ringa värde. Härtill må framhållas, att en inteckning av nu ifrågasatt slag naturligen i regel icke kan erhålla lika stort värde som exempelvis en inteckning i fast egendom. Emellertid giva, såsom de sakkunniga ock anfört, för apotekens vidkommande meddelade bestämmelser om årlig inspektion m. m. helt andra garantier i fråga om kontroll över rörelsens skötsel och hypotekets värdebeständighet än som kunna ernås på flertalet andra områden av näringslivet.

Det har icke ifrågasatts och torde icke heller böra ifrågakomma att anordna den önskade säkerhetsrätten annorledes än i överensstämmelse med stadgandena i förordningen angående förlagsinteckning. De sakkunniga ha föreslagit sådan ändring i 1 § första stycket av denna förordning, att den som driver apoteksrörelse skall kunna erhålla förlagsinteckning i sina för rörelsen avsedda lösa

inventarier och råvaror samt i rörelsen frambragta alster ävensom övriga för rörelsen avsedda varor. Någon tvekan kan näppeligen uppkomma rörande frågan, vilka företag förslaget avser att omfatta. Såsom de sakkunniga anfört synas ej heller svårigheter av praktisk natur vara att befara i sådana fall då apotek är förenat med industriell rörelse. För innehavare av apotek med filial (filialapotek, medikamentsförråd, sjukhusapotek eller läkemedelsförråd) möter icke hinder att i samma fordringshandling medgiva inteckning i såväl stamapotekets som filialens inventarier och varulager.

De sakkunnigas förslag att låta säkerhetsrätten omfatta, förutom inventarier, jämväl samtliga för apoteksrörelsen avsedda varor synes väl grundat. Då varulagrens värde i förevarande fall är betydande och på grund av de för apoteksverksamheten gällande bestämmelserna icke kan antagas undergå avsevärda förändringar, torde med hänsyn härtill sådana betänkligheter icke kunna resas, som föranlett att beträffande hotell- och restaurangrörelse förlagsinteckningsrätten ansetts böra begränsas till allenast inventarier. Härtill kommer att, såsom nyss framhållits, varulagret regelmässigt representerar en förhållandevis stor del av det i apoteksrörelsen nedlagda kapitalet; syftet med den nu ifrågasatta lagstiftningen skulle därför bliva i viss mån förfelat, om detta värde icke kunde utnyttjas såsom kreditobjekt.

I övrigt synas gällande bestämmelser angående förlagsinteckning kunna tillämpas jämväl å det slag av inteckning varom nu är fråga.

I enlighet med vad nu anförts har inom justitiedepartementet upprättats förslag till *lag om ändrad lydelse av 1 § första stycket förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning.*»

Föredraganden hemställer att lagrådets utlåtande över ifrågavarande lagförslag, av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten.

Ur protokollet.

Anders Lundstedt.

Förslag
till
Lag
om ändrad lydelse av 1 § första stycket förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning.

Härigenom förordnas, att 1 § första stycket förordningen den 13 april 1883 angående förlagsinteckning[1] skall erhålla följande ändrade lydelse:

Utfäster den, som driver industriell rörelse, för vilken i regel användes drivkraft om minst fem effektiva hästkrafter eller ock minst tio arbetare, eller apoteksrörelse, att hans för rörelsen avsedda lösa inventarier och råvaror samt i rörelsen frambragta alster ävensom, vid apoteksrörelse, övriga för rörelsen avsedda varor skola utgöra säkerhet för förlag eller annan fordran, må på grund därav inteckning beviljas i egendomen i den ordning här nedan stadgas; och njute förlagsgivaren sedan den förmånsrätt, som i 17 kap. handelsbalken sägs. Under förlagsegendomen inbegripes vid gruvdrift jämväl gruva.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1935.

---

[1] Senaste lydelse se SFS 1932: 172.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 5 mars 1935.

Närvarande:

justitierådet MOLIN,
regeringsrådet KELLBERG,
justitieråden GEIJER,
BAGGE.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 1 mars 1935, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag om ändrad lydelse av 1 § första stycket förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn Enar Eckerberg.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran men hemställde, huruvida icke den nu föreslagna ändringen i förordningen angående förlagsinteckning lämpligen kunde i *en* lag om ändrad lydelse av 1 § sagda förordning sammanföras med de bestämmelser om utsträckning av förlagsinteckningsinstitutets tillämplighetsområde till hotell-, pensionat- och restaurangrörelse som upptagits i ett tidigare lagrådet underställt och enligt dess protokoll den 29 oktober 1934 utan anmärkning lämnat förslag, ävensom huruvida icke därvid kunde komma under övervägande att i ett andra stycke av 1 § upptaga de föreslagna tilläggsbestämmelserna beträffande såväl nämnda slag av rörelse som apoteksrörelse.

Ur protokollet:

Ragnar Kihlgren.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 november 1937.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med cheferna för social- och handelsdepartementen anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, lagrådets den 5 mars 1935 avgivna utlåtande över det den 1 mars 1935 till lagrådet remitterade förslaget till lag om ändrad lydelse av 1 § första stycket förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning.

Föredraganden anför:

»Efter förslagets remitterande till lagrådet ha vissa av de bestämmelser rörande apoteksväsendet, för vilka redogörelse lämnades vid remissen, undergått ändring. Enligt en den 21 augusti 1935 utfärdad kungörelse (nr 511), som trätt i kraft den 1 januari 1936, benämnes medikamentsförråd numera filialapotek och skola stadgandena beträffande medikamentsförråd gälla i fråga om filialapotek. Vad sålunda föreskrivits skall dock icke föranleda någon ändring i tidigare bestämmelser rörande sådant filialapotek som innehaves med personligt privilegium. — Försättes apoteksinnehavare i konkurs, ankommer det enligt 6 § kungörelsen den 21 augusti 1935 (nr 508), vilken likaledes trätt i kraft den 1 januari 1936, på Kungl. Maj:t att pröva huruvida privilegiet må av apoteksinnehavaren bibehållas eller det skall återkallas. Enligt samma kungörelse har möjligheten att i vissa fall utarrendera apotek upphört. Den som vid tiden för ikraftträdandet arrenderade apotek jämlikt de äldre bestämmelserna må dock fortfarande inneha arrendet enligt dessa.

De sålunda vidtagna författningsändringarna torde sakna betydelse för den fortsatta behandlingen av förevarande lagförslag. Genom detta avses att införa möjlighet för den som driver apoteksrörelse att erhålla förlagsinteckning i sina för rörelsen avsedda lösa inventarier och råvaror, däri frambragta alster samt övriga för rörelsen avsedda varor. Jag ansluter mig till de synpunkter i denna fråga, åt vilka vid remissen till lagrådet dåvarande chefen för justitiedepartementet givit uttryck, och är följaktligen beredd att tillstyrka lagstift-

ning i nyss angivet syfte. Anmärkas må även, att apotekarsocietetens direktion samt centralstyrelserna för Sveriges apotekareförbund och Sveriges farmacevtförbund i en den 6 december 1935 till Kungl. Maj:t inkommen skrivelse hemställt om lagändringens genomförande snarast möjligt.

Lagrådet har i sitt utlåtande lämnat det föreslagna stadgandet utan erinran men, i redaktionellt avseende, hemställt om dess sammanförande med de bestämmelser om utsträckning av förlagsinteckningsinstitutets tillämplighetsområde till hotell-, pensionat- och restaurangrörelse, varom förslag då förelåg och som numera genom lag den 18 april 1935 (nr 108) upptagits i 1 § andra stycket förordningen angående förlagsinteckning. I överensstämmelse med vad lagrådet sålunda förordat har jag låtit inarbeta stadgandet i sistnämnda stycke av paragrafen. Därjämte har tiden för ikraftträdandet ändrats till den 1 juli 1938. Det omarbetade lagförslaget har erhållit överskriften: *Lag om ändrad lydelse av 1 § förordningen den 13 april 1883 (nr 16 s. 1) angående förlagsinteckning.*»

Föredraganden hemställer, att förslaget måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Tage Evers.

Stockholm 1938. Kungl. Boktryckeriet, P. A. Norstedt & Söner.
380054